

Bernhardstraat (skina Caya Dick Cooper)
WATERTOREN

Riba 22 di juni 1932 a cuminsa cu distribucion di awa na Oranjestad y na 1934 na San Nicolas. Pa hisa presion di awa a traha despues un WATERTOREN tanto na Oranjestad como na San Nicolas. Dia 14 di augustus 1939 Gobernador Gielliam J.J. Wouters a inaugura esun di San Nicolas. E director di *Landsvoorzieningsdienst*, R.J. (Hensi) Beaujon, a haci mescos cu e watertoren di Oranjestad, dia 4 di november di mesun aña. A diseña y construi e watertorennan den un estilo influencia door di *Nieuwe Bouwen* y *Art Deco*; P.A. van Stuivenberg, a entrega e diseño. Chef di e servicio di Aruba tabata F.A. van Drimmelen. Van Stuivenberg tabata entre otro e arkitecto di Cinelandia y e edificio di West-End na Willemstad. Van Stuivenberg tabata alabes hefe di e seccion tecnico di *Landswatervoorzieningdienst* y despues e tabata hefe di servicio bou di Beaujon.
Tabata uza e piso abou cu ta keda bou di e construccion di e toren como un espacio pa oficina. Originalmente tabata uza e prome y di dos piso como deposito. E tanki di reserva di awa ta keda na e parti completamente ariba den e toren y su contenido tabata di 375 meter cubico. Un trapi di metal tabata percura pa duna acceso entre e diferente pisonan; e trapi mas ariba tabata steil cu un couchi. E toren di San Nicolas tabatin un plakkaat poni cu e siguiente inscripcion: *"Landswatervoorzieningsdienst Watertoren St. Nicolaas. Gebouwd onder het bestuur van Gouverneur G.J.J. Wouters 1939. Directeur R.J. Beaujon Jr. Gezaghebber I. Wagemaker. Architect P.A. van Stuivenberg B.B.U [?] LWV Aruba."* (Toren di Departamento di Suministracion di Awa na San Nicolas. Traha bou di maneho di Gouverneur G.J.J. Wouters. 1939. Director R.J. Beaujon, Jr. Gezaghebber I. Wagemaker. Arkitecto P.A. van Stuivenberg B.B.U. [?] LWV Aruba).
E plakkaat aki tabata poni banda pafo di e toren, pero alrededor di 1990 a horta esaki. E seramento recientemente haci di e portanan y e bentananan, mescos cu e comparticionnan di paden, no ta protegi basa riba Ordenansa di Monumento.

N.b.
Na e parti di Bernhardstraat tin un porta di heki dobel simpel, memey di e postenan. Probablemente e porta original a bay perdi, pero cu poco medio por reconstrui esaki. Ta recomendabel pa bolbe habri e bentanan rondo cu a sera y recupera e shutternan di palo.

E watertoren di San Nicolas ta di interes general pa Pais Aruba. E ta tipico di San Nicolas y ta fungi asina como un marca di reconocemento. Traha basa riba un diseño di P.A. Stuivenberg, mescos cu e watertoren di Oranjestad, ta pone e toren aki den e categoria di edificionan particular cu ta carga un estilo caracteristico di *Nieuwe Bouwen* y *Art Deco*. Hunto cu e diseñonan haci na Corsou tur dos toren ta forma un fase importante di e trabou di e arkitecto. Tur dos toren ta di interes historico eminente pa distribucion di awa di Aruba y di interes grandi como muestra denter di herencia industrial di e categoría di compania di utilidad.

Bernhardstraat (hoek Caya Dick Cooper)
WATERTOREN

Op 22 juni 1932 werd de waterleiding voor Oranjestad geopend, in 1934 voor San Nicolas. Teneinde de druk te verhogen werden later zowel in Oranjestad als in San Nicolas een WATERTOREN gebouwd. Die van San Nicolas werd op 14 augustus 1939 door gouverneur Gielliam J.J. Wouters in gebruik genomen. De directeur van de Landswatervoorzieningsdienst R.J. ('Hensi') Beaujon deed dit met de watertoren in Oranjestad op 4 november daaropvolgend. De watertorens werden ontworpen en gebouwd in een stijl met invloeden van het Nieuwe Bouwen en de Art Deco; het ontwerp werd geleverd door P.A. van Stuivenberg. Chef van de Dienst Aruba was F.A. van Drimmelen. Van Stuivenberg was onder meer de architect van Cinelandia en het West-Endgebouw te Willemstad. Van Stuivenberg was tevens chef van de technische dienst van de Landswatervoorzieningsdienst en later hoofd van die dienst onder Beaujon.
De begane grond onder de eigenlijke torenbouw werd gebruikt als kantoorruimte. De eerste en tweede verdieping waren in oorsprong in gebruik als magazijnruimte. Het waterreservoir is geheel boven in de toren en heeft een inhoud van 375 kubieke meter. Metalen trappen zorgen voor de verbinding tussen de bouwlagen; de bovenste trap was een steile ladder met kooi.
De toren in San Nicolas had een gedenkplaat met het opschrift: 'Landswatervoorzieningdienst Watertoren St. Nicolaas Gebouwd onder het bestuur van Gouverneur G.J.J. Wouters 1939 Directeur R.J. Beaujon Jr. Gezaghebber I. Wagemaker. Architect P.A. van Stuivenberg B.B.U. [?] LWV Aruba.' Deze gedenkplaat bevond zich aan het exterieur, maar is omstreeks 1990 gestolen.
De recente dichting of vulling van venster- en deuropeningen alsmede later aangebrachte tussenwanden in het interieur worden niet beschermd vanwege de monumentenverordening.

NB. Aan de zijde van de Bernardstraat bevind zich tussen de posten een eenvoudig dubbel poorthek. Het oorspronkelijke poorthek is waarschijnlijk verloren gegaan, maar zou met geringe middelen kunnen worden gereconstrueerd. Opening van de dichtgezette (ronde) vensteropeningen en herstel van houten shutter/ladderramen is aan te bevelen.

De watertoren van San Nicolas is van algemeen belang voor het Land Aruba. Het is een duidelijk beeldkenmerk van de stad San Nicolas en fungeert hiermee als 'landmark'. Tot stand gekomen naar een ontwerp van P.A. Stuivenberg, evenals de watertoren van Oranjestad, bevindt de toren zich in een bijzondere categorie gebouwen die stijlkenmerken draagt van het Nieuwe Bouwen en de Art Deco. Samen met de ontwerpen die op Curaçao zijn uitgevoerd vormen beide torens een belangrijke fase in het oeuvre van de architect. Beide torens zijn van eminent historisch belang voor de watervoorziening van Aruba en van groot belang als getuigen binnen het industrieel erfgoed van de categorie nutsbedrijven.

Bernhardstraat (corner of Caya Dick Cooper)
WATERTOWER

On June 22, 1932, the water works was opened for Oranjestad, in 1934 for San Nicolas. In order to raise the pressure later on a WATERTOWER was built in Oranjestad as well as in San Nicolas. The one in San Nicolas was put into use on August 14, 1939, by Governor Gielliam J.J. Wouters. The managing director of the *Landswatervoorzieningsdienst* R.J. ('Hensi') Beaujon did the same with the watertower in Oranjestad on the following November 4th. The watertowers were designed and built in a style with influences of the "New/ Modern Building Style" and the "Art Deco Style"; the design was from P.A. Stuivenberg. F.A. van Drimmelen was manager of the Department in Aruba. Van Stuivenberg was among other things the architect of Cinelandia and the West End building in Willemstad. Van Stuivenberg was also manager of the technical department of the Government Water Distribution Service and later head of that department under Beaujon.
The ground floor under the actual tower building was used as an office space. The first and second floors were initially used as a storage space. The water reservoir is completely at the top of the tower and its holding capacity is 375 cubic meters. The connection between the floors was done by metal stairs; the last ladder was a steep ladder with a cage.
The tower in San Nicolas had a commemorative plaque with the inscription:
'Government Water Distribution Service Water Tower San Nicolas. Built under the government of Governor G.J.J. Wouters 1939 Managing Director R.J. Beaujon Jr. *Gezaghebber* I.Wagemaker. Architect P.A. Stuivenberg B.B.U. (?) I.W.V. Aruba.'
This commemorative plaque was located at the exterior, but was stolen in about 1990. The recent closing and filling of window and door openings and also the later placed partitioning walls in the interior are not protected because of the monument ordinance.

Please note: at the side of the Bernhardstraat there is a simple double gateway between the posts. Probably the original gateway has been lost, but it could be reconstructed with limited means. It is recommended to open the closed (round) window openings and to reconstruct the wooden shutter/ladder windows.

The water tower of San Nicolas is of general importance for the country Aruba. It is a clear image characteristic of the town of San Nicolas and has with this a function of a 'landmark'. It was realized after a design by P.A. Stuivenberg, and just as the water tower in Oranjestad, the tower is part of a special category of buildings which have stylistic characteristics of the New/ Modern Building Style and the Art Deco Style. Together with the designs executed in Curaçao both towers form an important phase in the complete work of the architect. Both towers have an eminent historical importance for the water distribution of Aruba and have great importance as representatives of the industrial heritage with respect to the category of public utility companies.